

יום שלישי ה' באדר תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - כ"ב

1. שלשה שקיימו שטר, ומת אחד מהם לפני שחתמו על הקיום צריכים לכתוב 'במותב תלתא הוינא וחד ליתוהי'. איזה דרך נוספת ישנה? אם כתוב בשטר 'שטר זה יצא לפנינו בית דין' ובאופן שאין לחוש לבי"ד חצוף של שנים [שדיניהם דין] כגון שכתוב 'בי"ד דר' אשי' ואמר לנו ר' אשי.
2. משנה - אשה שאמרה אשת איש הייתי וגרושה אני, או נשבייתי וטהורה אני, נאמנת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. מה הדין אם יש עדים? אינה נאמנת: אשת איש - אסורה להנשא. שבויה - אסורה לכהן. ואם משנשאת באו עדים, בעלה אינו חייב לגרשה.
3. מה המקור ל'הפה שאסר הוא הפה שהתיר' מן התורה? למה לי קרא, סברא היא, מי שאוסר בכוחו להתיר. והפסוק 'את בתי נתתי לאיש הזה לאשה' מלמד שאב שנאמן לאסור את בתו. 'הזה' מלמד - הוציא שם רע על יבמתו שזינתה כשהייתה מאורסת לאחיו פטור מקנס.
4. אשה שאמרה אשת איש אני, וחזרה ואמרה פנויה אני, נאמנת. לכאורה הרי בתחילת דבריה שויה אנפשה חתיכה דאיסורא? מדובר שנתנה אמתלא לדבריה הראשונים, כגון המעשה באשה שהיתה גדולה בנוי וקפצו עליה בני אדם לקדשה ואמרה להם מקודשת אני, לימים כשקידשה את עצמה אמרה לחכמים שמשום אנשים שאינם מהוגנים אמרתי מקודשת אני, עכשיו שבאו עלי אנשים מהוגנים נתקדשתי.
5. שמואל הסתפק אצל רב על אשה שאמרה טמאה אני וחזרה ואמרה טהורה אני, מה דינה? רב ענה לו: אף בזו אם נתנה אמתלא לדבריה הראשונים נאמנת. שמואל שנה ממנו ארבעים פעמים, ואעפ"כ לא נהג כך כשקרה אצלו.
6. שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת, וכן כשמכחישים אם נתגרשה, הרי זו לא תנשא. מה הדין אם אם נשאת? ת"ק: לא תצא. רבי מנחם בר יוסי: בזמן שבאו עדים ואח"כ נשאת תצא. אבל נשאת ואח"כ באו עדים לא תצא. כיון שיש כאן תרי ותרי והבא עליה חייב אשם תלוי - האופן ש'לא תצא' - רק כשנשאת לאחד מעדיה ואף היא עצמה אומרת ברי לי, שאין ליבם נוקפם.
7. רבי יוחנן: בהכחשת עדים זה את זה האם הבעל מת, לא תנשא ואם נשאת לא תצא. ובהכחשה האם נתגרשה אם נשאת תצא, מה החילוק?
 - א. אביי - מדובר בעד מכחיש עד - במיתה כיון שתיקנו שכשעוד אחד נאמן, נחשב כשנים וגובר על העד שאומר לא מת. ומה שלכתחילה לא נשאת, להסיר לזות שפתים. אבל בנתגרשה לא תיקנו כן, וכיון ששניהם מודים שהיתה אשת איש, אין נאמן היחיד שאומר נתגרשה.
 - ב. רבא - מדובר בשנים שמכחישים שנים - במיתה אלמלי בטוחה יראה להנשא כיון שלא תוכל להכחישו אם הוא חי. בגירושין אינה יראה כיון שיכולה להכחישו ולומר שנתגרשה. ומה שאמר רב המנוא שאשה שאמרה לבעלה גרשתי נאמנת, חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה, כוונתו כשאין עדים שמסייעים לה, אבל כשיש עדים מעיזה ומעיזה.
 - ג. רב אסי - כגון שמעידים 'עכשיו מת' או עכשיו גירשה - במיתה א"א לברר זאת. אבל בגירושין אפשר לברר, אומרים לה אם כדברך הראי גיטך.